

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 12CoCsp/38/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8317204853
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Karol Krochta
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8317204853.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Karola Krochtu a členov senátu JUDr. Gabriely Vílágiovej a JUDr. Zlaty Simkovej v spore žalobcu: P. V. F., R. B. XX, XXX XX K., C.: XX XXX XXX, proti žalovanej: U. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XXXX/XX, XXX XX F., o zaplatenie 4.345,88 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Humenné, č.k. 10Csp/78/2017-76 z 12.12.2017 takto

rozhodol:

- I. Potvrdzuje rozsudok v napadnutom zamietavom výroku čo do zaplatenia sumy 254,12Eur.
- II. Vo zvyšnej napadnutej časti zamietavého výroku a v súvisiacom výroku o trovách konania rozsudok zrušuje a vec v rozsahu zrušenia vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. V záhlaví tohto rozhodnutia identifikovaným rozsudkom súd prvej inštancie prvým výrokom zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi sumu 2.071,74Eur s 5% ročným úrokom z omeškania od 24.02.2017 do zaplatenia; druhým výrokom žalobu v prevyšujúcej časti zamietol a tretím súvisiacim výrokom o trovách konania rozhodol tak, že ich náhradu žiadnej zo strán nepriznal.

2. Svoje rozhodnutie postavil na závere, že na základe zmluvy z 26.03.2014 uzavretej medzi stranami sporu bol žalovanej poskytnutý spotrebiteľský úver v reálnej výške 4.750,-Eur (po započítaní poplatku za jeho poskytnutie vo výške 250,-Eur), ktorý v dôsledku platobnej nedisciplíny žalovanej, žalobca ku dňu 23.02.2017 predčasne zosplatnil, pričom zo strany žalovanej došlo k zaplateniu sumy celkovo vo výške 2.678,26Eur, kde v dôsledku absencie zákonnej náležitosti uvedenej v § 9 ods. 2 písm. k/ ZoSÚ, úver z premetu sporu posúdil ako bezúročný a bezpoplatkový a preto zaviazal žalovanú na zaplatenie rozdielu medzi reálne poskytnutou úverovou sumou 4.750,-Eur a tým, čo žalovaná plnila 2.678,26Eur, teda na zaplatenie sumy 2.071,74Eur spolu so zákonným úrokom z omeškania. Poplatky za poskytnutie úveru vo výške 250,-Eur a za poistenie úveru vo výške 4,12Eur nepovažoval za individuálne dojednané, lebo žalovaná obsah zmluvy nemohla ovplyvniť. Taktiež zamietol nárok na zaplatenie úrokov po splatnosti úveru, vychádzajúc z názoru, že v takejto situácii patria veriteľovi iba úroky z omeškania. Takto ustálený skutkový stav po právnej stránke posúdil podľa ustanovení § 261 ods. 6 písm. d/, § 497, § 502 ods. 1, § 503 ods. 2, § 504, § 506 Obchodného zákonníka, § 39, § 52 ods. 1 -3, § 53 ods. 1, ods. 5, § 54 ods. 1, ods. 2, § 517 ods. 1, ods. 2, § 565, § 788 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 2, § 9 ods. 2, § 11 ods. 1 zák. č. 129/2010Z.z., § 3 ods. 3 zák. č. 250/2007Z.z., § 3 ods. 1, ods. 2 nar. vlády 87/1995Z.z.; výrok o trovách konania podľa ustanovení § 255 ods. 2 a § 262 ods. 1 CSP.

3. Tento rozsudok včas podaným odvolaním čo do zamietavej časti včas podaným odvolaním napadol žalobca, poukazujúc na odvolacie dôvody uvedené v ustanovení § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP (nesprávne skutkové zistenia a nesprávne právne posúdenie veci). Odvolacie námietky žalobcu možno

zhrnúť do nasledovných rovín: (i) námietka, že výška, počet a termíny splátok istiny a úrokov sú uvedené v samotnom texte zmluvy. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy sú obchodné podmienky. Banka bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere poskytne spotrebiteľovi výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky. Poplatky a ich výška je uvedená v Sadzobníku poplatkov, ktorý je súčasťou obchodných podmienok; (ii) názor, že nárok na zaplatenie úroku trvá od poskytnutia peňažných prostriedkov až po ich vrátenie, teda aj po predčasnom zosplatení a (iii) názor, že poplatky za poskytnutie úveru a za poistenie nemôžu predstavovať neprijateľnú zmluvnú podmienku, lebo podmienky ich úhrady sa týkajú hlavného predmetu plnenia a boli v zmluve ako aj v sadzobníku poplatkov vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne. Navrhol rozsudok v ním napadnutej časti zmeniť a jeho žalobnému návrhu vyhovieť v plnom rozsahu a priznať mu náhradu trov konania.

4. Žalovaná sa ku podanému odvolaniu nevyjadřila.

5. Na uvedené odvolanie žalobcu bol rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietavej časti a v súvisiacim výrokom o trovách konania rozsudkom odvolacieho súdu č.k. 19Co/44/2018 - 168 z 15.11.2018 potvrdený s tým, že odvolací súd mal za to, že absencia náležitosti v zmysle § 9 ods. 2 písm. k/ ZoSÚ bola správne identifikovaná, v dôsledku čoho sa potom úver z predmetu sporu považuje za bezúročný a bezpoplatkový s tým, že veriteľovi od zosplatenia dlhu neprináležia dohodnuté úroky, ale iba úroky z omeškania. K otázke ostatných poplatkov sa už odvolací súd nevyjadřoval. Na dovolanie žalobcu dovolací súd svojím uznesením č.k. 2Cdo/60/2020-214 z 15.07.2021 rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, poukazujúc na ustálenú prax dovolacieho súdu v otázke náležitosti zmluvy o úvere v zmysle § 9 ods. 2 písm. k/ (teraz písm. i/) ZoSÚ, v zmysle ktorej označené zákonné ustanovenie nevyžaduje, aby zmluva o úvere obsahovala presné vymedzenie vnútornej skladby jednotlivých splátok, to znamená určenie, aká časť každej jednotlivjej splátky sa použije na splátku istiny a aká jej časť spláca bežné úroky a poplatky.

6. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má základné zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie, bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383, § 384 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na verejnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), a viazaný právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP) dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je čiastočne dôvodné a čiastočne nedôvodné, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre čiastočné potvrdenie (§ 387 ods. 1 CSP) a čiastočné zrušenie (§ 391 CSP) rozhodnutia súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu.

7. V zmysle judikátu NS SR, R 71/2018 patria do pojmu „ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu“ (§ 421 ods. 1 C.s.p.) predovšetkým stanoviská alebo rozhodnutia najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Súčasťou ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu je tiež prax vyjadrená opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a z hľadiska vecného na ne nadviazali.“ Vo vzťahu k uvedenému pojmu zaujal obiter dictum stanovisko aj ÚS SR, sp. zn. I. ÚS 51/2020 zo dňa 09.06.2020: „Inak povedané, pokiaľ nejde o rozhodnutie publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (relevantné sú aj staršie zbierky, pozri rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 6 Cdo 29/2017 z 24. januára 2018), tak možno za ustálenú prax považovať aj nepublikované rozhodnutie, ale musí spĺňať ďalšie predpoklady, a to (i) buď je tento názor vyjadrený opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach, alebo (ii) názor je vyjadrený aj v jednotlivom nepublikovanom rozhodnutí, ale na toto rozhodnutie (resp. právny názor v ňom vyjadrený) nadviazali niektoré neskôr vydané rozhodnutia, t. j. opäť musí ísť o akceptáciu právneho

názoru vo viacerých ďalších rozhodnutiach najvyššieho súdu. Z uvedených rozhodnutí vyplýva, že pokiaľ najvyšší súd odkazuje na nepublikované rozhodnutia, malo by ísť o „viacero“ takýchto rozhodnutí.“

8. Ako už konštatoval dovolací súd v súdnej veci, ustálené jeho dovolacou praxou je, že ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k/ (teraz písm. i/) ZoSÚ nevyžaduje, aby zmluva o úvere obsahovala presné vymedzenie vnútornej skladby jednotlivých splátok, to znamená určenie, aká časť každej jednotlivéj splátky sa použije na splátku istiny a aká jej časť spláca bežné úroky a poplatky (NS SR, sp. zn. 2Cdo 235/2017, 2Cdo 161/2019, 2Cdo 103/2020, 3Cdo 146/2017, 3Cdo 56/2018 a mnohé iné). Preto záver súdu prvej inštancie o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru z tohto sporu pre absenciu náležitosti zmluvy o úvere v zmysle § 9 ods. 2 písm. k/ (teraz písm. i) ZoSÚ, správny nie je.

9. Odvolací súd v súvislosti s otázkou nároku na zaplatenie zmluvného úroku po zosplatnení dáva do pozornosti rozhodnutia NS SR sp. zn. 6 Cdo 113/2018 zo dňa 30.07.2019, sp. zn. 5 Cdo 42/2020 zo dňa 16.02.2020, 5 Cdo 42/2020 zo dňa 16.06.2020, sp. zn. 2 Cdo 115/2019 zo dňa 30.06.2020, sp. zn. 3 Cdo 1/2020 zo dňa 25.08.2020, sp. zn. 8 Cdo 135/2020 zo dňa 26.08.2020, sp. zn. 3 Cdo 35/2020 zo dňa 24.09.2020, sp. zn. 6 Cdo 56/2020 zo dňa 28.10.2020, sp. zn. 2 Cdo 83/2020 zo dňa 29.10.2020, sp. zn. 7 Cdo 186/2020 zo dňa 25.11.2020, sp. zn. 4 Cdo 10/2021 zo dňa 25.02.2021 a napokon aj R 5/2021, v ktorých najvyšší súd jednotne dospel k záveru, že po vyhlásení predčasnej splatnosti spotrebiteľského úveru veriteľovi prináleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinnosti zaplatil dlžník ako cenu peňazí. Z uvedeného je zrejmé, že takto prezentovaný právny názor je už ustálenou rozhodovacou praxou dovolacieho súdu. Potom záver súdu prvej inštancie o tom, že po zosplatnení úveru už veriteľovi dohodnutý úrok neprináleží a že nastupuje režim platenia úrokov z omeškania, taktiež správny nie je.

10. V zhode so súdom prvej inštancie, ani odvolací súd v predmetnej veci nemal pochybnosti o tom, že predmetný vzťah medzi žalobcom a žalovanou je vzťahom spotrebiteľským, pretože uzatvorená Zmluva o úvere je štandardnou formulárovou spotrebiteľskou zmluvou, kde žalobca vystupoval v postavení dodávateľa, pretože pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalovaná je spotrebiteľom, keďže pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Odvolací súd na tomto mieste ešte zdôrazňuje, že základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že tieto sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny, pričom aj predmetná zmluva túto charakteristiku spĺňa.

11. Je teda nepochybné, že predmetná zmluva je spotrebiteľskou zmluvou, pričom aj zmluvu uzavretú podľa Obchodného zákonníka možno považovať za spotrebiteľskú. Z tohto dôvodu na posúdenie právneho vzťahu je potrebné aplikovať ustanovenia na ochranu spotrebiteľa. Je pritom zrejmé, že obsah zmluvy si žalovaná ako spotrebiteľ osobitne nevyjedнала a nemala ani možnosť podstatným spôsobom ovplyvniť jej obsah.

12. Odvolací súd nijako nepopiera aplikáciu ustanovení Obchodného zákonníka na úverové vzťahy. Predmetná vec sa však týka záväzkovo-právneho vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou, ktorá je regulovaná osobitnou právnou úpravou obsiahnutou v Občianskom zákonníku (§ 52 a nasl.). Ide o vzťah medzi obchodníkom a spotrebiteľom, ktorý prijíma úver na spotrebu. Ide teda o typický občianskoprávny vzťah a niet dôvodu nechrániť dobromyseľnosť žalovaného ako spotrebiteľa vychádzajúcu z dôvery v objektívne občianske právo.

13. Neprijateľnú zmluvnú podmienku definuje Občiansky zákonník v § 53 ods. 1 ako ustanovenie spôsobujúce značnú nerovnováhu v právach a v povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Neprijateľnú zmluvnú podmienku tak možno chápať ako podmienku, ktorá vyvoláva v neprospech spotrebiteľa, ako slabšej zmluvnej strany, hrubú nerovnováhu, pričom znaky takejto neprijateľnej zmluvnej podmienky napĺňa nielen podmienka, ktorá je neprimeraná (napr. neprimeraná sankcia za porušenie záväzku spotrebiteľa), ale aj podmienka, ktorá je neurčitá alebo je v rozpore s „ratio legis“ zákonného ustanovenia, podľa ktorého bola dojednaná. Za neprijateľnú tak možno považovať aj zmluvnú podmienku, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa (tzv. teória skutočného plnenia).

14. Neprijateľné podmienky nie sú taxatívne vypočítané, ich čiastočný demonštratívny výpočet obsahuje Občiansky zákonník v § 53 ods. 4, pričom aj súdna prax ich môže judikovať so zreteľom na skutkové a

právne okolností prípadu. Súdby členských štátov môžu judikovať, ktoré zmluvné podmienky sú nekalé (porov. C 237/02, Freiburger Kommunalbauten, cit.: „Vnútroštátnemu súdu prislúcha určiť, či zmluvná podmienka, ako je tá, ktorá je predmetom sporu vo veci samej, spĺňa kritériá požadované nato, aby ju bolo možné kvalifikovať v zmysle článku 3 ods. 1 smernice 93/13 ako nekalú.“)

15. Neprijateľnosť poplatku za poskytnutie úveru vo výške 250,-Eur ako aj poplatku za poistenie splácať úver vo výške 4,12Eur vidí odvolací súd rovnako ako súd prvej inštancie predovšetkým v spôsobe jeho dojednaní, pretože tieto poplatky boli neoddeliteľnou súčasťou zmluvy, teda boli v zmluve predformulované a žalovaná ako spotrebiteľ ak chcela zmluvu uzatvoriť, musela ju prijať ako celok. Z uvedeného dôvodu tak absentuje individuálnosť ich dojednaní. Okrem toho je poplatok za poskytnutie úveru neprijateľný aj z dôvodu jeho neurčitosti. Poplatok by mal korešpondovať nejakému predmetu plnenia. Žalobca bližšie nešpecifikoval, aké skutočné plnenie dostáva spotrebiteľ, keď zaň má zaplatiť poplatok 250,- Eur, nakoľko za poskytnutie úveru spotrebiteľ zaplatí odmenu v podobe úrokov. Zákon o spotrebiteľských úveroch síce predpokladá okrem úrokov aj inštitút poplatku, ale je nevyhnutné, aby sa ním platilo skutočné plnenie spotrebiteľovi a v jeho záujme. Dá sa len predpokladať, že poplatok za poskytnutie úveru je zrejme poplatkom za akúsi administratívnu agendu s tým spojenú. Aj keby sa pripustil takýto vedľajší predmet plnenia, odvolací súd považuje za neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorej zodpovedá poplatok za vedľajšie plnenie, ktoré si spotrebiteľ neobjednal a ktoré slúži výlučne v prospech dodávateľa. Pre porovnanie odvolací súd dáva do pozornosti Rozhodnutie Vrchného krajinského súdu v Karlsruhe (Oberlandesgericht Karlsruhe) z 3. mája. 2010 č. k. AZ 17 U 192/2010, v ktorom sa konštatuje záver, že poplatky za spracovanie pri poskytovaní spotrebiteľského úveru sú neprijateľné: „Ak banka od spotrebiteľov požaduje poplatok za spracovanie pri poskytovaní spotrebiteľského úveru, poškodzuje tým spotrebiteľov a vystavuje ich neprijateľnému vedľajšiemu dojednaniu o cene“. Vyšší krajinový súd potvrdil rozhodovaciu líniu, podľa ktorej je pre spotrebiteľa vždy neprijateľné spoplatňovanie akýchkoľvek úkonov a služieb dodávateľa, ktorými spotrebiteľovi neposkytuje skutočné protiplnenie, ale naopak tieto sú poskytované (vykonávané) vo vlastnom záujme dodávateľa. Odvolací súd si osvojil nemeckú názorovú líniu, podľa ktorej či už administratívna agenda alebo posúdenie bonity predstavujú plnenia, ktoré nie sú v záujme spotrebiteľa, a preto s poplatkami za takéto plnenia sa spája záver o ich neprijateľnosti (obdobne aj KS PO, sp. zn. 12CoCsp/32/2020 z 25.03.2021, 13CoCsp/27/2020 z 30.03.2021 a mnohé iné).

16. Z vyššie uvedených dôvodov mal odvolací súd za to, že záver súdu prvej inštancie o neprijateľnosti označených poplatkov bol správny, preto rozsudok v tejto zamietavej časti postupom podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil a naproti tomu vo zvyšnej napadnutej zamietavej časti vrátane závislého výroku o trovách konania rozsudok súdu prvej inštancie postupom podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP zrušil a vec v rozsahu zrušenia vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie postupom podľa § 391 CSP.

17. Úlohou súdu prvej inštancie bude preto znova vo veci konať v intenciách naznačených odvolacím súdom v nadväznosti na ustálenú prax súdu dovolacieho - t.j. nanovo posúdiť dôvodnosť žalobcom uplatneného nároku s tým, že pri skúmaní obligatórnych náležitostí zmluvy z predmetu sporu, tú ex offo podrobí súdnej kontrole, t.j. posúdi, či uzatvorená zmluva medzi sporovými stranami spĺňa všetky obligatórne náležitosti vyžadované zák. č. 129/2010Z.z. pre spotrebiteľské úvery, účinného v čase uzatvorenia zmluvy - následne vo veci znova rozhodne, a samozrejme, svoje rozhodnutie v zmysle zásad uvedených v § 220 ods. 2 CSP, prípadne svoj odklon od ustálenej rozhodovacej praxe v zmysle § 220 ods. 3 CSP, aj náležite a dôkladne odôvodní. V novom rozhodnutí vo veci samej súd prvej inštancie rozhodne aj o náhrade všetkých trov konania (§ 396 ods. 3, § 453 ods. 3 CSP). V tejto súvislosti dáva odvolací súd do pozornosti rozhodnutie ÚS SR, sp. zn. I. ÚS 453/2019.

18. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý

rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).
Dovolať musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.
Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).
V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).